

Тема 1.2. Розбудова національних Збройних Сил .

Урок 1. Основні історичні періоди військового мистецтва українського народу, їх значення для розбудови сучасних ЗСУ

**ССШ №10
Старший вчитель предмета
“Захист Вітчизни” Шоптенко С.М.**

Навчальні питання:

- 1. Військове мистецтво Київської держави та Війська Запорізького. Воєнні походи перших князів та їх значення для зміцнення давньоруської держави в середині X століття. Діяльність Володимира Великого щодо зміцнення військової могутності Київської держави.**
- 2. Військове мистецтво козаків Війська Запорізького в XVI ст. Переможні битви війська Богдана Хмельницького у національно-визвольній боротьбі українського народу в XVII ст.**
- 3. Військова діяльність українського народу у Першій та Другій світових війнах.**

1. Воєнні походи перших князів та їх значення для зміцнення давньоруської держави в середині X століття.

1.1. Воєнні походи перших князів та їх значення для зміцнення давньоруської держави в середині X століття.

Утворена на межі VIII-IX ст. Руська держава за правління **князя Аскольда** з династії Києвичів, який у 860 р. на чолі 6-8 тис. воїнів здійснив морський похід на Константинополь, переживала піднесення й розпочала боротьбу за утвердження на берегах Чорного моря.

У 882 р. внаслідок перевороту до влади прийшла варязька династія Рюриковичів, представник якої **князь Олег** у **907 р.** здійснив похід проти Візантії та змусив її підписати вигідний для Русі договір, що надавав широкі можливості для торгівлі. Унаслідок вдалих походів на Хозарію князь захопив хозарські гавані на Каспійському морі. До кінця правління Олега його держава займала велику територію від причорноморських степів до Балтійського моря.

Князь Ігор, який став київським князем після смерті Олега, продовжив політику своїх попередників, спрямовану на посилення князівської влади та об'єднання всіх східнослов'янських земель. **У 913-914 рр.** **Ігор** воював з древлянами, що не бажали визнавати його зверхності. **У 915 й 920 рр.** він виступив проти печенігів, що чинили набіги на Русь, воював з уличами, прагнучи зміцнити позиції Русі на торгових шляхах, здійснював походи на Закавказзя. **Похід у**

Син Ігоря князь Святослав увійшов в історію як князь-завойовник. Головною метою його походів було зміцнення Київської держави та ліквідація зовнішньої загрози на кордонах від кочовиків. Святослав підкорив в'ятичів і тим самим завершив об'єднання східнослов'янських племен довкола Києва. Відтак, здійснивши похід на Північний Кавказ, Святослав розгромив ясів (осетинів) і касогів (черкесів) та приєднав до своєї держави Прикубання. Переправившись на Керченський півострів, захопив м. Тмутаракань. **У 965 р.** князь розгромив Хозарський каганат і оволодів важливим волзьким шляхом. Досягши перемоги на Сході, Святослав переніс воєнні дії на Балкани, де, на запрошення візантійців завоювати для них Болгарію, **у 967 р.** розгромив болгарське військо й оволодів східною Болгарією, але не передав її візантійцям. Напад підкуплених візантійцями печенігів змусив його перервати похід і спішно повертатись на батьківщину, щоб відігнати ворогів від Києва. **Другий похід на Балкани,** здійснений через рік, був невдалим. Проти війська Святослава об'єдналися сили візантійського імператора і болгарського царя. Тому русичі відступили і врешті-решт були оточені у фортеці Доростол, де після тримісячної оборони Святослав підписав мир з Візантією, зрікшись своїх володінь на Балканах. Уміло використовуючи систему рік і Чорне море, **Святослав дав блискучі зразки організації комбінованих походів на великі відстані.**

Тільки в походах до Волги і Каспію рать під його проводом пройшла понад 3 тис. км по суші й близько 1,5 тис. км — річками. Київський флот був не тільки транспортним засобом, а й вів морські бої, знищуючи візантійські кораблі, озброєні «грецьким вогнем».

1.2. Діяльність Володимира Великого щодо зміцнення військової могутності Київської держави.

Після смерті Святослава між його синами точилася жорстока боротьба за владу. Переміг позашлюбний син князя — *Володимир*, Одним із головних завдань князя Володимира було утримання понад двох десятків племен під владою Києва. **Протягом 981-984 рр.** київський володар приборкав повстання в'ятичів, радимичів, приєднав землі Червенської Русі, що належали полякам, і землі ятвягів між Німаном та Західним Бугом, а потім землі білих хорватів.

Володимир непокоївся печенізькою загрозою і постійно намагався її відвернути. Для протидії кочовикам була потрібна сильна армія. Отож Володимир розпочав **військову реформу**. Відкинувши принципи племінних військових об'єднань, в основу організації війська князь поклав принцип злиття воєнної системи із системою феодалного землеволодіння: він роздав землі воїнам (часто простолюдинам), які змушені були за це організувати оборону землі. Володимир почав створювати військово-землевласницьку верхівку — боярство, з появою якого дружина вже не мала характеру всенародного війська, а була доступна головним чином для представників цієї верстви. Коли князь скликав бояр у дружину, вони свідомо виконували військовий обов'язок, знаючи, що боронять майно своєї землі.

Володимир непокоївся печенізькою загрозою і постійно намагався її відвернути. Для протидії кочовикам була потрібна сильна армія. Отож Володимир розпочав **військову реформу**. Відкинувши принципи племінних військових об'єднань, в основу організації війська князь поклав принцип злиття воєнної системи із системою феодалного землеволодіння: він роздав землі воїнам (часто простолюдинам), які змушені були за це організовувати оборону землі. Володимир почав створювати військово-землевласницьку верхівку — боярство, з появою якого дружина вже не мала характеру всенародного війська, а була доступна головним чином для представників цієї верстви. Коли князь скликав бояр у дружину, вони свідомо виконували військовий обов'язок, знаючи, що боронять майно своєї землі.

Висновок:

Київські князі показали себе досвідченими полководцями, у воєнних походах яких розвивалась стратегія, тактика, організація княжого війська. У тому, що княжі війська виділялися своєю згуртованістю і моральною стійкістю, велику роль відігравав особистий приклад князів у бою. Стратегія полководців Київської Русі відрізнялася рішучістю й активністю.

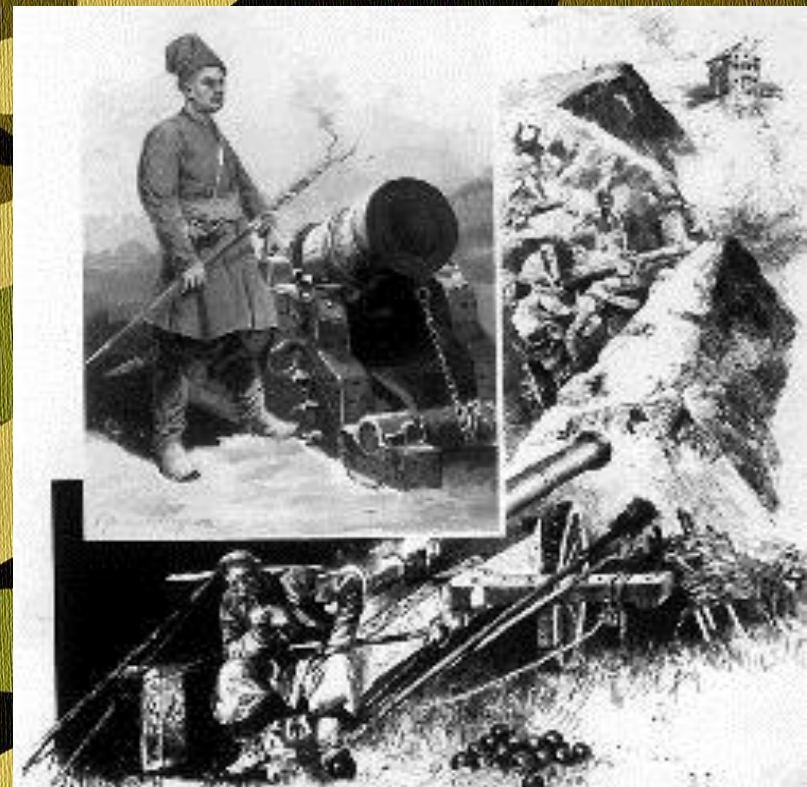
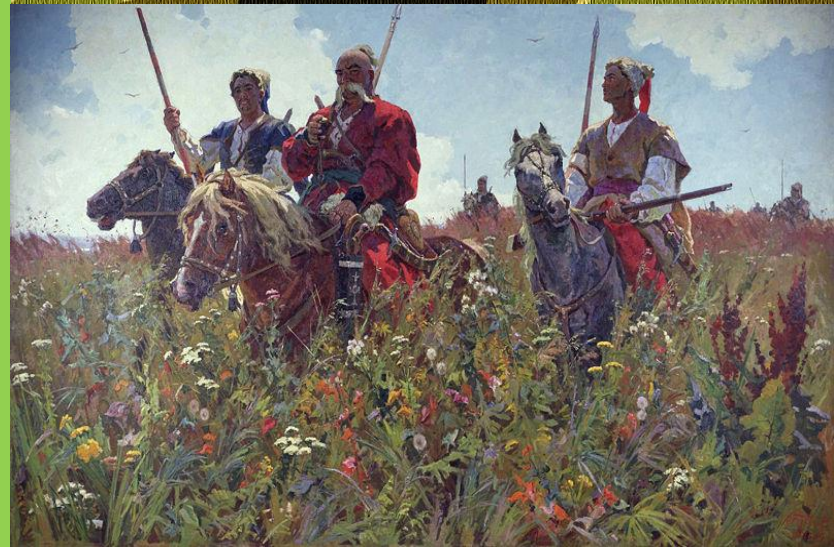
2. Військове мистецтво козаків Війська Запорізького в XVI ст. Переможні битви війська Богдана Хмельницького у національно - визвольній боротьбі українського народу в XVII ст.

2.1. Військове мистецтво козаків Війська Запорізького в XVI ст.

Запорозька Січ утворилася в XVI ст. Це було військово-політичне об'єднання з єдиним центром, власними законами, виборчою системою, козацькою радою. Козаки гарнізону Січі несли почергово прикордонну службу на запорозьких землях, щоб своєчасно виявити наближення татар і попередити про це військо та населення міст і сіл України. Для цього на кордонах запорозьких земель та вздовж русла Дніпра була створена мережа сторожових форпостів. Сигнали подавали населенню через вогняно-димові споруди, які називали «маяками», «фігурами». Біля маяка будувалася вишка, на якій почергово чатували козаки-спостерігачі. Коли помічали ворога, запалювали перший маяк, що стояв на кордоні, за ним спалахував другий, третій і так далі. Чорний густий дим та яскраві спалахи вогню попереджали населення про наближення ворога.

Запорозьке військо славилось високою боєготовністю і військовою майстерністю. Ці якості досягалися значною мірою завдяки тому, що військо було регулярним, значна його частина перебувала в черговому режимі, тобто жила в куренях на Січі, повсякденно вдосконалюючи бойову підготовку. Гарнізон Січі був здатний негайно дати відсіч ворогові, а також за короткий термін зібрати велике військо.

У першій половині XVII ст. запорозьке козацтво піднялося до рівня кращих європейських армій, а своєю активною, наступальною, ініціативною стратегією та маневреною тактикою перевершувало феодальні армії Європи, що послідовно

Запорозьке військо поділялось на піхоту, кінноту, артилерію, але неперевершену славу козаки здобули як піхотинці, яких вважали найкращими в Європі. Піхота майстерно билася з ворогами на суходолі, шикуючись, як правило, у три шеренги. Перша — стріляла, друга — подавала, а третя — заряджала рушниці. Запорозька піхота воювала і на морі у складі славнозвісних вітрильно-веслових козацьких флотилій.

Кіннота в запорожців була менш чисельна від піхоти, але і її дії відзначалися військовою майстерністю. Запорозька кіннота вела наступ так званою «лавою», шикуючись півколом, атакуючи в такий спосіб ворога не лише з фронту, а й з флангів.

Артилерія Запорозького війська складалася з важких гармат для облоги й захисту, а також легких рухливих фальконетів (легких гармат). Деякі з них мали вертлюги¹, які прикріплювали до бортів човна або судна.

Козаки були озброєні шаблями й списами, а також вогнепальною зброєю — мушкетами, пістолями, самопалами, рушницями. Запорожців називали «рушничним військом». Крім того, у козаків були також келепи (бойові молоти), якірці та рогульки — їх застосовували проти ворожої кінноти. Відомо, що козаки використовували запалювальні ракети ще на початку XVI ст. У XVI та в першій половині XVII ст. козацтво, хоча в меншій кількості, ніж рушниці, використовувало луки. Адже лук стріляв набагато швидше за рушницю, тож один лучник міг доволі ефективно прикрити десяток козацьких стрільців під час заряджання вогнепальної зброї.

Окрім зброї і належної амуніції, кожен вояк мав сокиру, косу, лопату, шнури і таке інше, щоб насипати вали й будувати укріплення, а також зв'язувати вози "в табір. На кожні 5-10 козаків був один віз, який перевозив зброю, боєприпаси,

Найпоширенішим видом бойового порядку в козаків став так званий табір з возів — найважливіший елемент козацької тактики в умовах рівнинної степової місцевості, який застосовувався для просування військ, наступу та оборони.

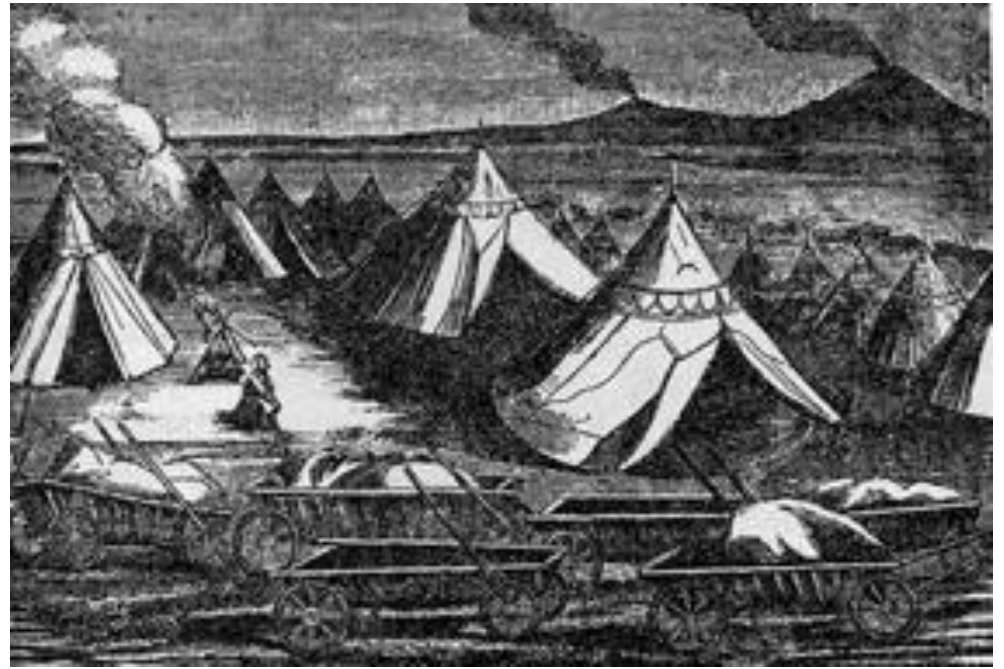
Похідний порядок козацького війська будувався за всіма правилами військового мистецтва. Першим рухався козацький розвідувальний загін, який вислав на відстань до 6 км розвідувальні роз'їзди. За розвідувальними загонами на відстані 4-6 км рухався передовий загін кінноти, який теж вислав на відстань до 6 км фронтальні та бокові роз'їзди охоронної розвідки. На відстані 11-15 км за передовим загonom йшли під захистом табору головні сили війська. У свою чергу від табору на відстані 2-3 км висилали дозори фронтальної і бокової сторожової охорони. Козаки добре вмiли будувати земляні укріплення. Вони блискавично споруджували вали, засіки, шанці, редути.

Навальний обхват ворога з флангів, вихід йому в тил, створення резерву та засідки, раптовість удару та вмiле використання рельєфу місцевості — характерні риси військового мистецтва запорозьких козаків.

З кінця XVI ст. козаки робили фактично щорічні морські походи, нерідко й по кілька разів. До таких походів козаки готувалися централізовано, спочатку збирали припаси, зброю, будматеріали. З відібраним особовим складом проводились військові заняття, насамперед ретельно готували «степовиків». Кожний учасник мав при собі шаблю, дві рушниці, 6 фунтів¹ пороху, відповідну кількість куль і шроту².

Після обрання на раді старшини козацтво ділилося на екіпажі, кожен з яких будував свій човен — «чайку», на якій розміщався екіпаж від 50 до 70 козаків та 4-6 легких гармат. У морський похід, як правило, вирушало близько 60-100 «чайок», що в середньому виходило по 100 гармат на кожну тисячу козаків.

КОЗАЦЬКИЙ ТАБІР НА р. СОЛОНІШІ

Козацький табір. Сучасна гравера

2.2. Переможні битви війська Богдана Хмельницького у національно-визвольній боротьбі українського народу в XVII ст.

Визвольну війну українського народу проти панування Польщі в XVII ст. очолив гетьман *Богдан Хмельницький*.

У квітні 1648 р. Б. Хмельницький вийшов із Січі назустріч польським військам, що намагалися придушити повстання в Подніпров'ї. 19 квітня - 6 травня в урочищі **Жовті Води** 8 тис. козаків і 20 тис. татар і ногайців розбили поляків.

16 травня 1648 р. у заболоченому урочищі **Горохова Діброва** під Корсунем польське військо, яке рухалося табором, натрапило на засідку. Одночасною атакою головних сил Б. Хмельницького і загону М. Кривоноса було розгромлене, а коронні гетьмани М. Потоцький та М. Калиновський опинились у полоні.

У вересні 1648 р. біля містечка **Пилявці** на Поділлі військо Б. Хмельницького знову завдало полякам нищівної поразки, унаслідок якої польське військо, покидавши зброю та залишивши зброю, відступило.

26 вересня цього ж року повстанці підійшли до Львова й оволоділи горою **Високий Замок**, а в жовтні почали облогу польської фортеці Замостя. Однак багатомісячний успішний похід військ Б. Хмельницького був припинений. Холодна осінь, нестача провіанту й епідемія чуми не сприяли подальшому розвитку бойових дій. Знявши облогу Замостя, залишивши на Волині й Поділлі кілька козацьких загонів, він з військом відійшов на Подніпров'я.

Унаслідок перемоги під Пилявцями й походу української армії на Львів та Замостя майже всі українські землі було визволено від польського панування.

Під **Збаражем та Зборовом** на Тернопільщині відбулися головні военні події весни-літа 1649 р. Польське військо на чолі з королем сконцентрувало свої сили біля фортеці Збараж.

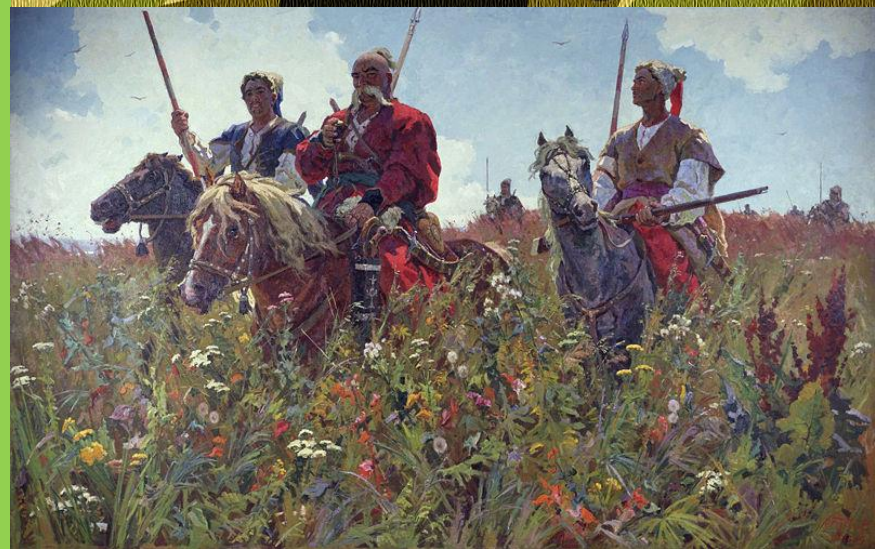
Війська Хмельницького і кримських татар почали облогу Збаража, який обороняв польський загін, що очікував прибуття головних сил. Хмельницький, розгадавши наміри поляків, напав на королівську армію під Зборовом і оточив її. Але зрада кримських татар примусила Хмельницького укласти з Польщею мирний Зборівський договір.

У травні 1652 р. був оточений і знищений польський табір біля гори Батіг на Брацлавщині на лівому березі Південного Бугу. Перемога козацького війська під Батогом була відплатою за поразку під Берестечком.

Восени 1653 р. польське військо знову було розбите під містечком Жванець на Поділлі.

Навесні 1655 р. Хмельницький вирушив із військом через Поділля на Галичину, щоб визволити від польського панування західноукраїнські землі та об'єднати Україну в її етнічних кордонах. **19 вересня 1655 р.** українська армія вщент розбила польське військо під Городком, що за 25 км від Львова. Унаслідок перемоги було визволено значну частину Західної України.

З посиленням гніту царату Українське козацьке військо втрачає свою колишню могутність. Цьому сприяє ліквідація указом імператриці **Катерини II** Гетьманщини, як українського державного утворення, та **зруйнування 1775 року Запорізької Січі**, що була справжнім оплотом українського козацтва.

3. Військова діяльність українського народу у Першій та Другій світових війнах.

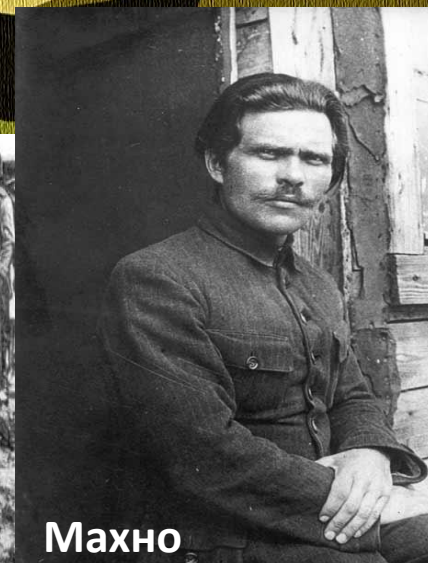
3.1. Військова діяльність українського народу під час Першої світової війни.

Перша світова війна розпочалася 1 серпня 1914 р. як протистояння двох військово-політичних блоків європейських держав — Антанти (Англія, Франція, Росія) і Троїстого союзу (Німеччина, Австро-Угорщина, Італія). У стратегічних планах противників чільне місце відводилося завоюванню українських земель, які з початком війни перетворилися на театр жорстоких боїв.

Українці змушені були воювати на боці російської (3,5 млн) та австрійської (250 тис.) армій за чужі інтереси і вести братовбивчу війну.

У 1914 р. був сформований легіон **Українських січових стрільців (УСС)**, запис до якого проводився на добровільних засадах. Основну масу становили молоді вихованці воєнізованих українських організацій: **спортивно-громадської («Сокіл»), пожежної («Січ»), учнівсько-шкільної («Пласт»)**.

До Стрия, що на Львівщині, де формувався легіон, прибуло понад 10 тис. добровольців. Проте дозвіл на легіон УСС було дано у складі лише 2,5 тис. осіб, адже австрійське командування хотіло бачити українців мобілізованими до імперської армії, де б вони «розчинилися» у масі солдатів інших національностей. **Військову присягу приймали двічі: перший раз — загальну для всього австрійського війська, а вдруге — «свою», національно-патріотичну на вірність Україні.** Бойове хрещення УСС прийняли 25 вересня, захищаючи Ужоцький перевал Карпат. Тут проти них вела наступ дивізія кубанських козаків. Отож відразу ж

Махно

Не можна не сказати про найзапекліші бої за гору **Маківка** в Карпатах, які відбувалися з початку **квітня до початку травня 1915 р.** Ця гора кілька разів переходила з рук у руки. Бої за неї визначили перелом у військових операціях на користь німецько-австро-угорських союзників. Вони перейшли в наступ, і в їхньому складі бійці з легіону УСС вже в червні 1915 р. першими ввійшли до Галича — старовинної столиці Галичини, піднявши тут на знак перемоги свій жовто-блакитний прапор.

Ще одним місцем героїської слави стала гора **Лисоня** біля Бережан на Тернопільщині, де новосформований полк УСС, потрапивши в оточення переважаючих сил противника, загинув. Лише 150 стрільцям та 16 старшинам удалося вирватися з оточення.

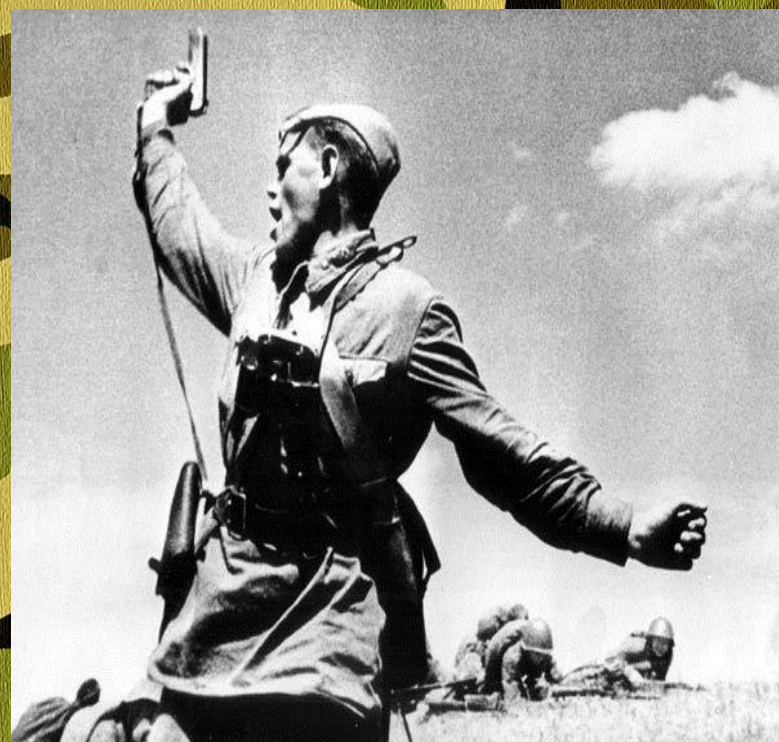
3.2. Військова діяльність українського народу під час Другої світової війни.

Коли 17 вересня 1939 р. радянські війська перейшли польсько-радянський кордон, для українського народу розпочалася Друга світова війна.

Західна Україна відповідно до радянсько-німецького пакту про ненапад від 23 серпня 1939 р. перейшла під контроль Радянського Союзу.

Після нападу 22 червня 1941 р. Німеччини на Радянський Союз Україна перетворилася на один із найважливіших театрів військових дій між радянськими та німецькими військами.

На території України воєнні дії тривали з першого дня війни до 28 жовтня 1944 р.

У спільну боротьбу з Німеччиною та її союзниками Україна зробила надзвичайно великий внесок. Основна частина українського народу боролася проти фашизму в складі Збройних сил СРСР, у партизанських загонах і підпільних організаціях.

На території Західної України діяли загони Української повстанської армії.

За роки війни у складі Червоної армії воювало **7 млн жителів України** — друга за чисельністю національна група після росіян. **Переважно це були бійці чотирьох Українських фронтів.**

Українці в складі багатонаціональних радянських військ брали участь у переможному завершенні війни з гітлерівською Німеччиною і в боях з арміями мілітаристської Японії.

Серед вищих офіцерів, зокрема командувачів фронтів та армій, було чимало українців. Найвідоміші з них — **М. Ватутін, А. Єременко, П. Жмаченко, Р Малиновський, К. Москаленко, П. Рибалко, С. Тимошенко, І. Черняхівський та інші.**

Військовий подвиг багатьох українців відзначений найвищими державними нагородами Радянського Союзу.

Серед них 2072 удостоєні звання Героя Радянського Союзу, із них 32 особи — двічі, а один з кращих льотчиків-винищувачів Червоної армії Іван Кожедуб став тричі Героєм Радянського Союзу.

Із 7 млн орденів і медалей, вручених солдатам і офіцерам Червоної армії, 2,5 млн здобули жителі України.

Домашнє завдання:

Опрацювати:

- конспект,
- підручник с. 12-39

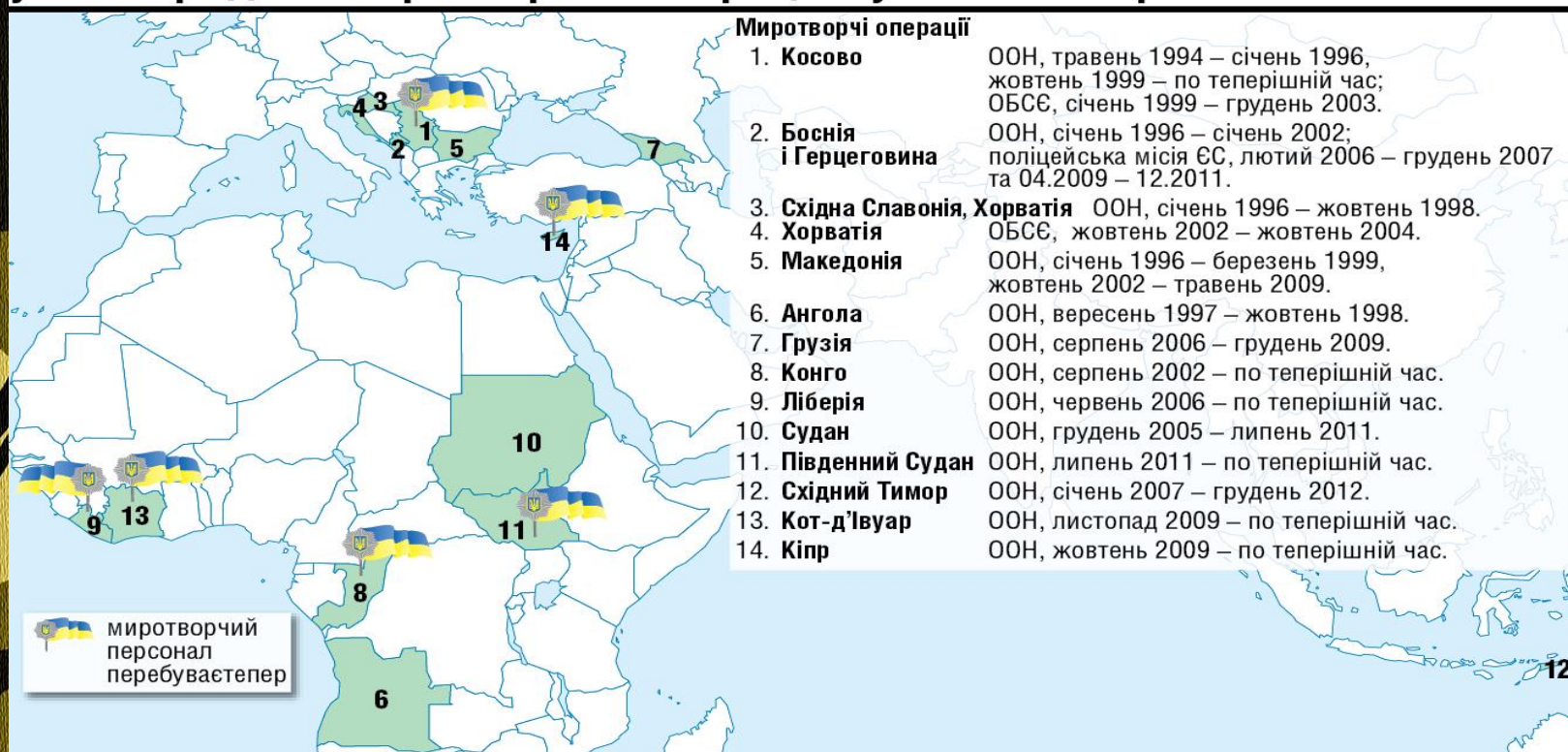
Дякую за увагу!

Нині Українське військо бере активну участь у **миротворчих операціях**. Участь України у миротворчих операціях розпочалась із затвердженням Верховною Радою України Постанови від 3 липня 1992 року № 2538-XII «Про участь батальйонів Збройних сил України в Миротворчих силах Організації Об'єднаних Націй у зонах конфліктів на території колишньої Югославії». У наш час понад 20 000 військовослужбовців Збройних сил України беруть участь в операціях з підтримання миру у більше ніж 10 країнах світу.

Участь співробітників МВС України у міжнародних миротворчих операціях у 1994–2013 роках

За даними Національної академії внутрішніх справ

Верховним Головнокомандувачем Збройних сил України є Президент України. Він, згідно зі статтею 106 Конституції України, призначає на посади і звільняє з посад вище командування Збройних сил України, інших військових формувань; здійснює керівництво у сферах національної безпеки та оборони держави.

Безпосереднє керівництво Збройними силами України в мирний та воєнний час здійснює Головнокомандувач Збройних сил України. Головнокомандувачем Збройних сил України є за посадою **Міністр оборони України**, якщо він військовослужбовець, або начальник Генерального штабу ЗС України, якого призначає і звільняє в установленому порядку Президент України.

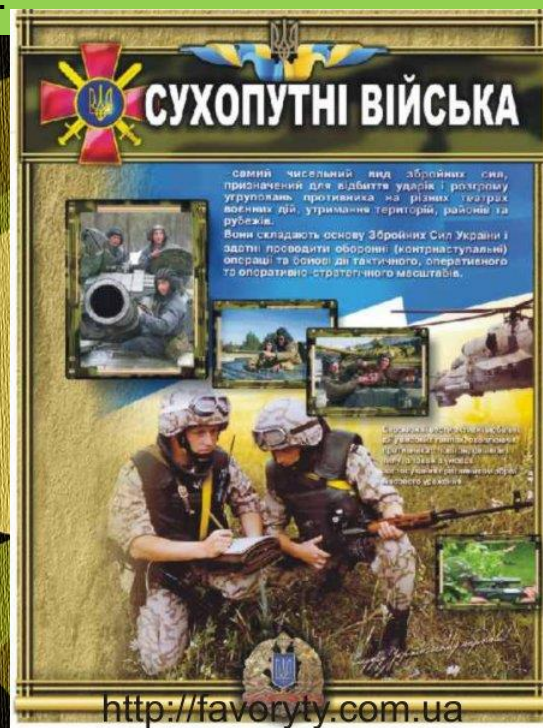
ВИДИ ЗБРОЙНИХ СИЛ:

Сухопутні війська, Повітряні Сили, Військово-Морські Сили.

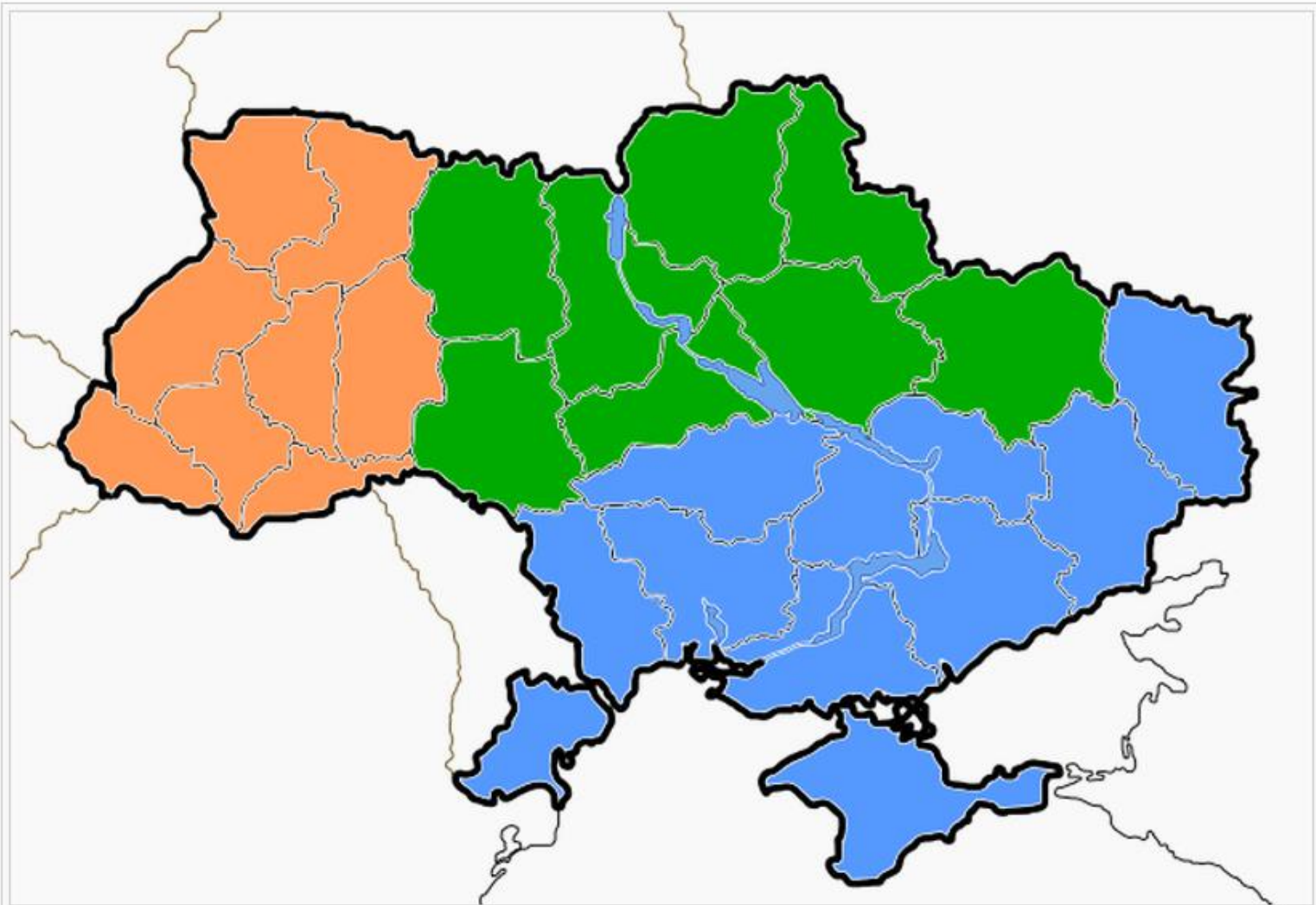
Сухопутні війська

Сухопутні війська України були сформовані у складі Збройних сил України у 1996 році. Сухопутні війська Збройних сил України є головним носієм бойової могутності Збройних сил незалежної Української держави.

Наземні війська налічують 74379 особового складу (8 механізованих бригад, 2 танкові бригади, 2 аеромобільні бригади, 1 повітряно-десантна бригада, 3 артилерійські бригади, 1 ракетна бригада, а також частини забезпечення та підтримки). 26 листопада 1997 року у рамках українсько-польської угоди був сформований польсько-український миротворчий батальйон, який використовується у Косово. За своїм призначенням та обсягом покладених на них завдань вони відіграють вирішальну роль у виконанні Збройними силами України своїх функцій як у мирний, так і воєнний час.

Сухопутні війська Збройних сил України включають оперативні командування:

Оперативні командування Сухопутних військ ЗСУ:

- Територіальне управління "Північ"
- Західне оперативне командування
- Південне оперативне командування

РОДИ ВІЙСЬК:

Механізовані і танкові війська.

Механізовані і танкові війська, що складають основу Сухопутних військ, виконують завдання щодо утримання зайнятих районів, рубежів і позицій, відбиття ударів противника, прориву оборони противника, розгрому його військ, захоплення важливих районів, рубежів і об'єктів, діють у складі морських та повітряних десантів. У спадок від СРСР українські Сухопутні війська отримали потужний арсенал, що включав у себе сучасні зразки бронетанкової техніки, що за своїми показниками були лідерами серед світових аналогів. Після проведеного скорочення та оптимізації, в ЗСУ списали або перевели до резерву танки Т-55, Т-62, Т-72, Т-80 та ПТ-76. Основним танком було вибрано Т-64, згодом на вітчизняному підприємстві ХКБМ ці танки було модернізовано до рівня Т-64БМ «Булат». Вже після відновлення незалежності на базі Т-80 було створено новий український танк Т-84 «Оплот».

T-64BV

БМП-2

БТР-80

РСЗВ 9К58 «Смерч»

РСЗВ 9К57 «Ураган»

САУ Мста-С

САУ 2С1 «Гвоздика»

Ракетні війська та артилерія

Ракетні війська та артилерія Сухопутних військ складаються із з'єднань оперативно-тактичних і тактичних ракет, з'єднань і частин гаубичної, гарматної, реактивної та протитанкової артилерії, артилерійської розвідки, мінометних підрозділів та підрозділів протитанкових керованих ракет. Вони призначені для ураження живої сили, танків, артилерії, протитанкових засобів противника, авіації, об'єктів ППО та інших важливих об'єктів при веденні загальновійськової операції (бою). За умови відсутності в Україні ядерної зброї ракетні війська та артилерія є найпотужнішою ударною силою в складі ЗСУ. Сучасні артилерійські з'єднання, що перебувають у складі української армії, здатні швидко передислокуватися та наносити тактичні удари по супротивнику за будь-яких погодних умов та в будь-який час доби.

Армійська авіація

Армійська авіація є найбільш маневровим родом Сухопутних військ, призначеним для виконання завдань у різноманітних умовах загальновійськового бою. Частини і підрозділи армійської авіації ведуть розвідку, знищують бойову техніку та живу силу противника, здійснюють вогневу підтримку під час наступу чи контратаки, висаджують тактичні десанти, доставляють у вказані райони бойову техніку та особовий склад, виконують інші важливі завдання.

Mi-8

Mi-24

Mi-24

Mi-26

Протиповітряна оборона

Протиповітряна оборона Повітряних сил призначена для прикриття військ від ударів противника з повітря у всіх видах бойових дій, при перегрупованні та розташуванні їх на місці.

Небо над Києвом і Київською областю захищає 96-а зенітно-ракетна бригада, її підрозділи розташовані в шести районах області: Києво-Святошинському, Вишгородському, Васильківському, Обухівському, Бориспільському і Броварському. Одна з ключових частин знаходиться поряд з селом Нові Петрівці на північ від Києва. Тут сили ППО за допомогою зенітно-ракетних комплексів С-300 охороняють ЧАЕС, дамбу Дніпра і столицю.

С-300 здатний уражати повітряні цілі на відстані до 70 кілометрів і на висоті до 30 кілометрів. Могутніший комплекс розташований у Васильківському районі. Недалеко від села Данилівка знаходиться військова частина з шістьма військовими зенітний-ракетними комплексами С-200. Ця установка здатна вражати носії ракет і будь-які повітряні цілі на відстані до 250 кілометрів.

Зенітні самохідні установки «Тунгуска»

Повітряні сили

Повітряні Сили Збройних Сил України — один з головних носіїв бойового потенціалу Збройних сил України. Цей високоманеврений вид Збройних сил призначений для охорони та оборони повітряного простору держави, особливо важливих та стратегічних державних об'єктів, ураження з повітря об'єктів противника, авіаційної підтримки своїх військ (сил), висадки повітряних десантів, повітряного перевезення військ і матеріальних засобів та ведення повітряної розвідки.

У складі ПС України 47900 осіб.

МіГ-29 з «Українських Соколів»

Ан-12

Основні завдання Військово-повітряних сил України :

- завоювання переваги у повітрі;
- прикриття угруповань військ і об'єктів від ударів противника з повітря;
- авіаційна підтримка Сухопутних військ та забезпечення бойових дій Військово-Морських Сил зрив маневру військ противника та його перевезень
- висадка повітряних десантів та боротьба з десантами противника на землі і у повітрі;
- ведення повітряної розвідки;
- здійснення повітряних перевезень своїх військ і матеріальних засобів;
- руйнування та знищення військових, військово-промислових, енергетичних об'єктів, вузлів і комунікацій противника.

Повітряні сили включають такі роди військ авіації та військ ППО:

Війська ППО:

Зенітно-ракетні війська

Радіотехнічні війська

Авіація ППО

Війська АВІАЦІЇ:

Бомбардувальна авіація

Має на озброєнні літаки Су-24М. Є основним ударним засобом ВПС і призначена для ураження угруповань військ, авіації, ВМС, зруйнування важливих воєнних, воєнно-промислових, енергетичних об'єктів у стратегічній і оперативній глибині.

Су-24

Су-24 ВВС Білорусі на авіашоу вРадомі

Штурмова авіація

Має на озброєнні літаки Су-25. Є засобом авіаційної підтримки військ і призначена для ураження військ, наземних (морських) об'єктів переважно на передньому краї у тактичній глибині.

Винищувальна

Має на озброєнні літаки Су-27, МіГ-29. Є одним з основних засобів боротьби з повітряним противником і призначена для ураження літаків, гелікоптерів, крилатих ракет у повітрі, а також ураження наземних (морських) об'єктів.

Су-25

Су-27

Розвідувальна авіація

Має на озброєнні літаки Су-24МР та літаки аерофотозйомки Ан-30. На зберіганні знаходяться розвідники старішої моделі Су-17М4Р. Призначена для ведення повітряної розвідки противника, місцевості та погоди.

Військово-транспортна авіація

Має на озброєнні літаки Іл-76МД, Ту-134, Ан-24, Ан-26, вертольоти Мі-8МТ. Перспективним військово-транспортним літаком для Повітряних сил України є вітчизняний Ан-70. Військово-транспортна авіація призначена для десантування повітряних десантів, перевезення військ і матеріальних засобів повітрям.

Ту-134АК

Ан-26

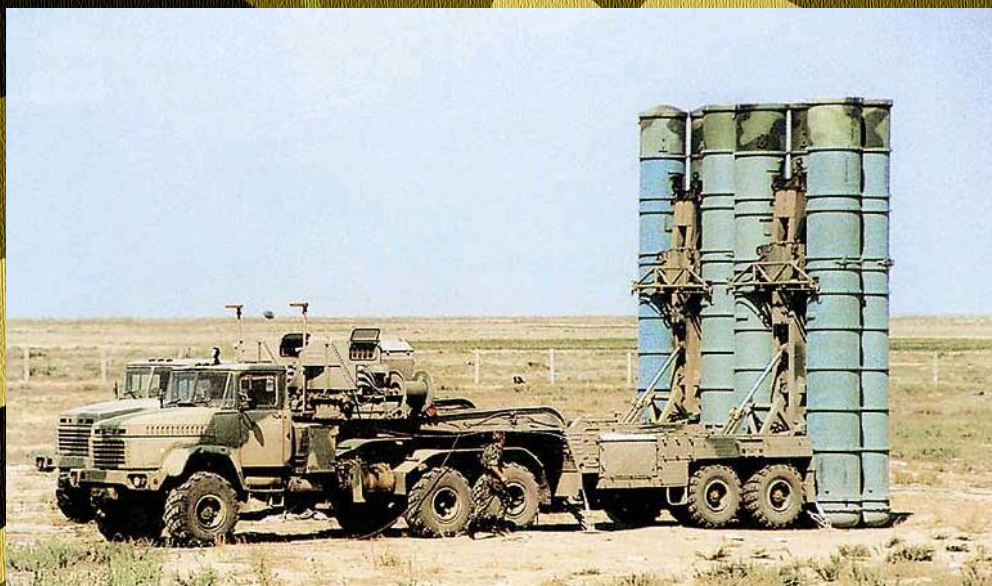
Іл-76

Ан-70

Війська Протиповітряної оборони

Сили протиповітряної оборони в складі Повітряних сил існують для прикриття неба над територією України як у мирний, так і у військовий час. Основу сил ППО складають системи протиповітряної оборони радянського виробництва середньої дальності дії — С-300. Також на озброєнні перебувають ЗРК Бук малого радіусу дії. Комплекси С-300 проходять плановий ремонт та модернізацію на вітчизняних підприємствах оборонно-промислового комплексу.

Український КрАЗ-6446 з комплексом С-300

СОУ комплексу «Бук».

Військово-Морські Сили

Військово-морські сили Збройних Сил України призначені для захисту суверенітету і державних інтересів України на морі, розгрому угруповань ВМС противника в своїй операційній зоні самостійно та у взаємодії з іншими видами Збройних сил України, сприяння Сухопутним військам України на приморському напрямку. На початок 2009 року чисельність Військово-Морських Сил Збройних Сил України становила близько 15 тисяч осіб. У складі Військово-Морських Сил Збройних Сил України перебувало до 26 бойових кораблів та катерів, 12 протичовнових літаків та гелікоптерів, близько 55 суден та катерів забезпечення, 39 танків, 178 бойових броньованих машин та 65 артилерійських систем калібром більше 100 міліметрів.

Військово-морський прапор і прапор Командуючого ВМС

За своїм функціональним призначенням Військово-Морські Сили Збройних Сил України розподілені на морський компонент Об'єднаних сил швидкого реагування та Основних сил оборони Збройних Сил України, які в свою чергу мають відповідні корабельні, авіаційні та берегові складові.

На середньострокову перспективу (кінець 2011 року) у складі ВМС передбачалося мати 4 бригади, 2 військово-морські бази та 4 дивізіони, з чисельністю особового складу близько 11 тис. осіб.

БТР-80 під час висадки морської піхоти

До складу Військово-Морських Сил Збройних Сил України станом на початок 2014 року входили:

- надводні сили у складі бригад надводних кораблів;
- підводні сили;
- морська авіація у складі морської авіаційної бригади;
- морська піхота;
- берегові ракетно-артилерійські війська;
- війська берегової оборони;
- Академія Військово-морських сил в Одесі, військово-морський лицей.

Флагман ВМС України
фрегат «Гетьман Сагайдачний»

Підводний човен
«Запоріжжя»

Великий десантний корабель
«Костянтин Ольшанський»

Домашнє завдання:

Опрацювати:

- конспект,
- підручник с. 12-39

Дякую за увагу!